

Namų dulkių erkės

Prieš keturiasdešimt metų olandų mokslininkai namų dulkėse atrado mikroskopines erkes, kurios sukelia daug alerginių ligų: alerginę slogą, bronchinę astmą, rinitą ir kt. Erkės – mikroskopiniai voragyviai, gyvenantys patalynėje, kilimuose, pagalvėse, minkštuose balduose ir pan. Namų dulkėse aptinkama apie 100 šių mikroskopinių erkių rūšių. Lietuvoje gydytojai rado 49 jų rūšis. Daug alergijas sukeliančių erkių randama ligonių, sergančių alerginėmis ligomis, butuose. Jos gerai išsilaiko esant 75 proc. santykinei drėgmei ir plusinei 20–25° C temperatūrai. Sparčiausiai jos vystosi vasarą. Pagrindinis šių erkių maisto šaltinis yra nubyrėjusios žmogaus epidermio dalelės, taip pat jos minta mikroskopinių grybų miceliu ir sporomis, augalų žiedadulkėmis, bakterijomis ir kt.

Yra keletas erkių naikinimo ir apsaugos nuo jų būdų. Tai fiziniai, cheminiai bei kombinuoti metodai. Pagalves ir čiužinius galima įvilkti į specialius, erkių alergenu nepraleidžiančius užvalkalus. Nemažai šių parazitų sunaikinama lyginant drabužius ar patalynę, tačiau lygintuvas nepasiekia gilesnių storo audinio sluoksnių, ir 40–90 proc. erkių išgyvena. Jos bijo ir tiesioginių saulės spindulių, laikant drabužius ir patalynę ne trumpiau kaip 6 val., o esant 18° C žemiau nulio, žūva visos erkės. Jas galima siurbti specialiais filtrais arba naikinti valant patalpų orą. Visų erkių atsikratoma ir skalbiant patalynę 20 min. karštesniame nei 60° temperatūros vandenyje. Karštis apskritai yra geras erkių naikinimo būdas, šiuo atžvilgiu gana veiksmingi taip pat buitiniai gariniai valytuvai. Erkės žūva per keletą minučių valant minkštus kilimus skystu azotu. Visos minėtosios priemonės veiksmingai naikina namų dulkių erkes.

Parengė Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras